

(EK)

M Ø T E

i EØS-utvalget

tirsdag den 20. juni 1995 kl. 11.

Møtet vart leidd av leiaren i EØS-utvalet, Haakon Blankenborg.

Til stede var: Haakon Blankenborg, Kaci Kullmann Five, Brit Hoel, Anne Enger Lahnstein, Erik Solheim, Einar Steensnæs og Roger Gudmundseth.

Av Regjeringens medlemmer var til stede: Handelsminister Grete Knudsen.

Følgende embetsmenn ble gitt adgang til møtet: Fra Utenriksdepartementet: Ekspedisjonssjef Per Ludvig Magnus, underdirektør Atle Leikvoll, underdirektør Anders Erdal og byråsjef Margit Tveiten.

Videre var til stede sekretær Eivind S. Homme.

Dagsorden:

1. Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 22. juni 1995.
(Brev omdelt fra Utenriksdepartementet med oversikt over de relevante rettsaker vil bli omdelt separat).
2. Eventuelt.

(EK)

LEIAR I EØS-UTVALET: Før vi går på det formelle, vil eg berre nemne - så vi får ført dette til boks - nyorganiseringa med vararepresentantar til dette utvalet. I dag finst det ikkje vararepresentantar til utvalet. Slik det ser ut, kan dette behandlast med ein gong Stortinget trer saman igjen i september. For det er eit stort problem at det ikkje finst vararepresentantar.

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Det er en klar fordel for alle partier at det er det.

Kan jeg også melde et spørsmål under Eventuelt og et spørsmål til dagsordenen? Det som går under Eventuelt, er kommisjonsmeldingen som er kommet som svar til Erik Solheim om såkalt frihet - nå tar det helt overhånd her - til å forvalte og investere fond.

Og så har jeg et spørsmål om hva som ligger i dagsordenpunktene 11 og 12.

LEIAR I EØS-UTVALET: Det er greitt. Men vi tar rettsaktene først.

Sak nr. 1

Aktuelle rettsakter for møtet i EØS-komiteen 22. juni 1995.

LEIAR I EØS-UTVALET: Eg gir ordet til handelsministeren.

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Det jeg er glad for denne gangen, er at vi har fått mange rettsakter, for det betyr at vi kommer mer i tråd med det som skjer på den andre siden. Vi har hatt mange runder nå på at man bør få opp farten litt. Det har også vært problemer på oversettelsessiden.

Svar på de skriftlige spørsmålene som ble stilt av Erik Solheim vedrørende kommisjonsmeldingen, som også ble nevnt her av representanten Lahnstein, om frihet til å forvalte og investere fond som holdes av institusjoner for pensjonsformål, er oversendt Stortinget. Som jeg sa i forrige møte i konsulta-

(EK)

sjonsorganet, er meldingen trukket av kommisjonen, slik at den ikke lenger er aktuell i EØS-sammenheng.

Hvis jeg bare skal nevne kort hvordan jeg har opplevd de rundene vi nå har hatt i forbindelse med EØS-avtalen, er det at den går seg til. Men hovedproblemet vårt er at den ikke er nok kjent. For at vårt næringsliv skal få muligheter på samme måte som andre, blir det en hovedoppgave i løpet av høsten å gjøre næringsliv og myndigheter bedre kjent med den. Flere av ambassadene rundt i forskjellige hovedsteder vil derfor gjennomføre en del kursvirksomhet og presseseminarer.

Så til rettsaktene. Dette er for det meste helt uproblematisk saker.

For å ta det immaterielle rettsområdet, er det tre rettsakter som er klare for vedtak i EØS-komiteen. Det dreier seg om elementer i moderne datamaskiner, og hvordan disse er bygd opp.

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Unnskyld, men kan statsråden være snill å si nummeret på disse, eller noe som gjør at jeg vet helt sikkert hvilke direktiver vi snakker om.

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Det står på første siden av det utvalget har fått oversendt.

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Det går altså på kanadiske kretsmønstre?

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Ja. Og alt dette er forhold som utvider vernet på dette området.

Jeg skal så gå videre til tre rettsakter som gjelder fôrvarer. Det første gjelder fôrvarer som skal dekke spesielle ernæringsbehov. Disse kan bare markedsføres dersom den aktuelle bruken av dem svarer til det som ligger inne i selve direktivet.

De to andre direktivene dreier seg om tilsetningsstoffer. I det ene direktivet gir man retningslinjer for hva som kreves av dokumentasjon når man skal søke om å få godkjent tilsetningsstoffer. Det andre innebærer en justering av krav for bruk av enkelte tilsetningsstoffer i fôrblandinger. Dette

(EK)

skal samsvare med den nye vitenskapelige og tekniske kunnskapen på området.

Så går jeg videre til tjenesteområdet. Der er det fire resolusjoner, som alle dreier seg om transport. Disse fire resolusjonene ble behandlet av EU i løpet av høsten 1994, og vi deltok også aktivt i drøftelsene. Det ene er godstransport på vei i det europeiske indre marked. Her oppfordrer rådet også kommisjonen til å foreta undersøkelser for bedre å løse problemene som godstransporten står overfor. Resolusjonen om telematikk i transportsektoren er en anmodning om å øke bruken av telematikk innenfor samferdselssektoren for å øke sikkerheten og effektiviteten og for å fremme miljøhensyn. Den fjerde resolusjonen går på sivil luftfart i Europa. Denne tar utgangspunkt i den rapporten som vismannsgruppen har lagt frem.

Det er også en resolusjon innenfor transport om strukturell sanering av fart på innenlands vannveier, som ikke har noen konsekvenser for Norge.

Så har vi et direktiv som dreier seg om konsernfaglig samarbeid, noe som har vært på beddingen lenge. Det gjelder ansatte i selskaper eller konserner med minst 1 000 ansatte, og som omfatter bedrifter i minst to medlemsstater. Hver av bedriftene må da ha minst 150 ansatte.

Det er også en rettsakt om trygd, nærmere bestemt administrative bestemmelser når det gjelder utveksling av opplysninger. Det går mer på det tekniske, som blanketter en bruker i den forbindelse.

Resten av dette dreier seg om tekniske saker - prøver, sertifisering osv. Jeg vet ikke om det har noe særlig for seg å gå gjennom de rettsaktene, som er meget tekniske. Jeg tror heller jeg kommer tilbake til dem hvis det er noen spørsmål.

Jeg har også lyst til å nevne at dagsordenen som vanlig har kommet svært sent, også denne gangen. På dagsordenen er også satt opp at man skal ta opp protokoll 3, som dreier seg om RÅK-ordningen. Det er tatt opp for at man skal videreføre den ordningen som vi har i dag, til annet i tilfelle blir avtalt. Det er vi meget interessert i, med tanke på vår næringsmiddelindustri.

(EK)

ERIK SOLHEIM (SV): Jeg har flere ting samtidig. Men la meg først si at jeg er nokså misfornøyd med de svarene vi har fått på det brevet vi oversendte om pensjonsfond. Jeg føler det er en uakseptabel behandlingsmåte vi her har vært utsatt for. Nå har jo embetsverket fått instruks om at de skal betjene alle politiske partier, og to måneders svartid på spørsmål og så få et svar oversendt som ikke er noe svar på noen av spørsmålene, er ikke akseptabelt. Da er dette et organ uten betydning.

Nå kan det sies at spørsmålene ikke er aktuelle fordi saken ikke står umiddelbart på dagsordenen. Men jeg aksepterer ikke den begrunnelsen, rett og slett fordi spørsmålene er viktige og kan komme opp igjen i en eller annen form. Vi har behov for også å kunne bruke andre kontakter - mot politiske partier, grupper, parlamenter, EU-systemet - og da må vi kunne være oppdatert. Selvsagt er det relevant at spørsmålene ikke nå umiddelbart står på dagsordenen, men det må kunne besvares ut fra det foreliggende dokument. Og så kan man selvsagt mene at jeg eventuelt er negativ - etter som man ser det - men sannsynligvis vil de fleste av oss være av den mening at det ikke er viktig akkurat nå, eller direkte aktuelt.

Vi vil sikkert komme opp i lignende situasjoner som denne ganske ofte. Derfor føler jeg at det er viktig at spørsmål besvares raskt og så presist som mulig, også om de ikke skulle være umiddelbart til vedtak. Ellers vil vi ikke få noen annen rolle enn å være et rent sandpåstrøingsorgan.

Men det er også gledelige ting i dette som ligger her. Konsernfaglig samarbeid er en ting som vi åpenbart synes er gledelig.

Det vi er mest skeptisk til, er noe som ikke kommer opp, nemlig emballasjedirektivet. Vi er meget skeptiske til emballasjedirektivet, det kan jeg signalisere allerede nå. Det er også alle miljøorganisasjonene.

Når det gjelder fôrvaredirektivene, er det jo nesten umulig for en vanlig dødelig å gå inn i dem. Men spørsmålet blir i korthet i hvilken grad disse direktivene kan åpne for økt bruk av antibiotika, økt bruk av veksthormoner, om de har noen betydning for utvikling av genmodifiserte varer - altså om de kan få direkte eller indirekte virkning på slike områder. Jeg vil gjerne ha svar på det.

Så er det et par ting på side 9. Det gjelder kreosot. Er det riktig at Danmark har et generelt forbud mot bruk av kreosot? Hvilken betydning har det eventuelt for Norge?

(EK)

Og et siste spørsmål, nærmest av nysgjerrighet. Øverst på side 10 står det at Norge har ikke-tidsbegrenset unntak fra direktiv sånn og sånn. Jeg går ut fra at det også gjelder Island. Spørsmålet blir da: Hvorfor bringes dette opp overhodet, hvis det er slik at Norge har et ikke-tidsbegrenset unntak? Hvorfor er det da en del av prosessen?

LEIAR I EØS-UTVALET: Før Kaci Kullman Five får ordet, vil eg seie litt om den praksisen vi innførte, med spørsmål frå representantane som blir svara på skriftleg. Og eg vil føye til her, som eg sa heilt innleiingsvis, at det verkar som om dei heilt eksakte punkt når det gjeld dette utvalet og forretningsordenen, vil kome når Stortinget er samla. Så vidt eg forstår, er Presidentskapet omtrent ferdig med sitt utkast.

Det som både har vore praksis og sannsynleg vil vere praksis, er - som vi har sagt mange gonger - at rettsaktene er mandatet for dette utvalet. Avtala elles er ei sak for Stortinget i plenum eller den utvida utanrikskomite.

Vi har opna for å ta opp spørsmål om saker som ikkje ligg direkte til behandling i møta. Det er etter mi vurdering ei praktisk ordning, slik at anten enkeltrepresentantar eller parti kan kome i gang med handlinga av slike saker. Men den korrespondansen som oppstår etter eit slikt spørsmål, er i og for seg dette utvalet uvedkomande. Det er noko som held fram mellom parti, representantar og departement.

Vi behandlar altså dei rettsaktene som kjem på dagsordenen. Men dersom det er spørsmål, fann vi ein praktisk måte å gjere det på, at dei blir varsla her, slik at ein kunne begynne å arbeide med dei. Men vi held ikkje fram handlinga som sådann av dei spørsmåla.

(KML)

KACI KULLMANN FIVE (H): Vi har fra vår side ikke problemer med de rettsaktene som nå er gjennomgått. Men jeg har noen spørsmål til de mer tekniske tingene, og kanskje fordi det er så teknisk, er det litt vanskelig å gripe helt hva det handler om.

Når det gjelder det som står på side 7 i det sammendraget vi har fått omdelt, om kjøretøyer, 0068, må jeg få spørre: Når dette verken krever lov- eller forskriftsendringer - ingenting av det vil være påkrevd - hvorledes vil kravet da fremkomme overfor norske importører? Her virker det som om det stilles et nytt krav til hvorledes nye biler skal være utstyrt.

(KML)

På hvilken måte vil det kravet fremkomme? Ligger det eventuelt på produsenten alene, slik at det bare gjelder EU-produserte biler?

På side 10 har man det ikke-tidsbegrensede unntaket som Solheim tok opp, om plantevernmidlene. Mitt spørsmål går mer på innholdet. Vi har et unntak, men har vi strengere regler på dette punkt i forhold til det som nå foreslås fra EUs side?

På side 11 har vi noe som går på byggevarer, branntekniske forskrifter. Her lurere jeg også på om det betyr en bedring av norske standarder eller om det er en videreføring. Med andre ord, som en oppsummering: Det hadde vært nyttig om det i disse oppsummeringene - som for øvrig er veldig greie - også stod om direktivene betydde en forbedring, videreføring eller forverring av norske standarder, for det er ofte det vi er opptatt av.

På side 12, om spesialavfall, står det:

"Direktivet vil trolig føre til at enkelte industrianlegg i Norge som i dag tar imot og destruerer enkelte typer spesialavfall ikke lenger vil kunne drive denne virksomheten. Norske regler tilpasses gjennom forskriftsendringer."

Hvilke industrianlegg er det da vi snakker om? Hva betyr dette for spesialavfallshåndteringen i Norge?

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Jeg tror jeg også skal bla til de tingene vi er skeptisk i forhold til. På side 2 og 3 har vi de tre rettsaktene som går på tilsetningsstoffer. Når det gjelder det første, er det litt vanskelig å forstå hva som faktisk ligger i det. Det står:

"Det nye direktivet fastsetter hvilke spesielle ernæringsmessige forhold som kan gi grunnlag for produksjon av slikt spesialfor."

Jeg vil gjerne stille et generelt spørsmål om dette betyr skjerping av krav til tilsetningsstoffer, eller om det er slik at man f.eks. på grunn av en krevende produksjonsform får åpne for å roe ned dyr som er stresset f.eks.

Så er det det som står i vedlegget om neste direktiv. Der står det om bruk av genetisk modifiserte organismer i fôr. I likhet med Erik Solheim lurere jeg litt på hva det betyr, og jeg vil også gi uttrykk for sterk skepsis når det gjelder bruk av antibiotika. Selv om det her er sagt at man skal basere seg på nyeste viten, er jo den nyeste viten når

(KML)

det gjelder folk i hvert fall, at bruk av anti-biotika i den grad vi har, er meget farlig og på sikt kan ødelegge hele den effekten som antibiotika faktisk har. Så disse tre er vi skeptisk til.

Ellers er det en del som vi ikke har synspunkter på. Jeg er også fornøyd med at konsernfaglig samarbeid er kommet med.

Så er det farlige stoffer, på side 9. Der står det om det omsetningsforbudet vi har. Spørsmålet er hvilken garanti vi har for at dette omsetningsforbudet kan opprettholdes. Jeg oppfatter vel dette som et maksimumsdirektiv og vil gi uttrykk for skepsis i forhold til det.

Så lurer jeg i likhet med de andre som har spurt, på det som går på plantevern. Det er altså tatt med til tross for at det står i merknadene at vi har ikke-tidsbegrensede unntak. Mitt spørsmål blir da: Hvorfor får vi det til behandling når vi har et ikke-tidsbegrenset unntak? Er det en forberedelse til at man etter hvert kan få dette inn i avtalen, eller kan vi stole på at det vil være? Vi vil gå imot det, for vi har det på bordet til behandling, og så er det bare en merknad om at dette har vi forbud mot, eller unntak for.

Jeg skjønner at de siste punktene ikke er med i dag. Emballasjedirektivet er ikke med. Jeg vil gi uttrykk for stor skepsis til det, og også til de siste, men jeg forstår at dette ikke er på dagsordenen i dag.

En kommentar til RÅK-ordningen: Jeg forstår at det som nå skjer, er at den fortsetter å gjelde som den har gjort. Jeg vet ikke hvilken trygghet som ligger i det, men det er positivt at en i hvert fall kan opprettholde ordningen inntil videre. Vi har ment at det har gått altfor smått med å få en løsning på det som kan være varig

EINAR STEENSNES (KRF): Jeg kan kort ta mine spørsmål, som på flere punkter er sammenfallende med det som allerede er nevnt.

Når det gjelder direktivet på side 2, 94/40, er mitt spørsmål mer presist til dette med mikroorganismer om dette betyr at vår strenge lovgivning når det gjelder genmodifiserte organismer, nå blir modifisert, eller må endres på noe slags vis på grunn av dette direktivet hvis det blir en del av EØS-avtalen.

(KML)

Så er det direktivet på side 3, 94/41, om de mikroorganismer som der står nevnt, også innbefatter genmodifiserte mikroorganismer. I selve direktivet ser det ikke ut som om det gjelder disse. Jeg vil bare ha det bekreftet.

Så har også vi sett på direktivet på side 9, 94/60, hvor det forutsettes at det norske omsetningsforbudet skal kunne opprettholdes. På grunn av ordbruken her vil jeg gjerne spørre: Er det bekreftet at det norske omsetningsforbudet blir opprettholdt dersom dette blir en del av EØS-avtalen?

Når det gjelder det som står på side 10, er mitt spørsmål det samme som det som ble stilt av både Erik Solheim og Anne Enger Lahnstein. Hvorfor er det tatt med i EØS-avtalen? Det kan være to grunner til det, for det første at en teknisk tar med alt som naturlig vil bli tatt med, og så fører en inn en praksis. Eller det kan vise seg at Island og Liechtenstein eventuelt har godtatt dette, og at Norge er de eneste som har et slikt ikke-tidsbegrenset unntak. Men jeg vil gjerne spørre også: Hvis det hadde blitt tatt med, hvis ikke Norge hadde hatt et slikt ikke-tidsbegrenset unntak, ville det da medført endring av norsk lovgivning? Gitt at dette ble implementert i det norske regelverket, ville det da medført endring i norsk lovgivning?

Så er det emballasjedirektivet som ikke blir tatt med, og heller ikke miljømerkjingsdirektivet blir tatt med. Men jeg får til liks med de andre anmelde sterke innvendinger eller skepsis til det, fordi det bryter med det som et klart flertall, alle unntatt Stephen Bråthen, la inn som premisser i revidert nasjonalbudsjett.

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Til det første som Erik Solheim tar opp, når det gjelder altfor lang svartid. Det skal rettes opp. Men når det gjelder fra Regjeringens side å ha en mening om noe som ennå ikke er behandlet, kan vi si at vi ikke kommer til å følge opp. Vi kan ikke presses til å ha noen mening om noe vi ikke har behandlet.

ERIK SOLHEIM (SV): Men en vurdering av de faktiske følger går det an å ha.

(KML)

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Man kan omtale det som er det reelle innholdet i det som ligger der, eventuelt for noe som kan komme, vel vitende om at Regjeringen ikke presses til å ha noen formening om noe den ikke har behandlet, slik at vi har den kjøreregelen, for her vil det gå eventuelt gjennom fagdepartementene osv., når det kommer så langt at behandling foregår.

Solheim spurte også om forvarene, og dette har flere vært inne på. Det er ingenting i det som tilsier noen som helst endringer i noen av ordningene som vi har, verken i vår lovgivning eller i det reelle innhold på det. Og siden flere har vært inne på det, også Anne Enger Lahnstein og Einar Steensnæs: Norge har også et unntak når det gjelder tilsetning av antibiotika og vekstfremmende varer.

(GSR)

Når det gjelder farlige stoffer, er det oppnådd enighet om at overgangsordningene som ligger i EØS-avtalen, videreføres, dvs. at våre standarder, slik de er, videreføres. Denne enighet vil også bli bekreftet gjennom en felleserklæring i EØS-komiteen.

Det ble også reist spørsmål om hvorfor ting tas opp. Det kan også være andre, som det ble nevnt her, som ønsker at dette skal på dagsordenen, også enkelte på vår side av samarbeidet.

Kaci Kullmann Five spurte om hvordan vi vil gjøre dette kjent når det ikke engang kreves så mye som en forskriftsendring. Det betyr at det ikke vil ha noe å si for oss her hjemme, for her har vi allerede det nivået, slik at det vil ikke skje noe med det her hjemme. Det betyr bare at når vi reiser ut av landet, så har vi de samme ordningene som vi allerede har her hjemme.

Når det gjelder byggeforskriftene, som Kaci Kullmann Five også spurte om, så vil dette bety en forbedring. Vi vet ikke ennå om det vil vise seg i en forskrift, men vi skal også ta det med for ettertiden og vise hva som er forbedringer. Når det dreier seg om standardisering, dreier det seg jevnt over om forbedringer - og jeg vil si - ofte forbedringer som også er i ferd med å bli gjennomført her hjemme. Lovgivningen er veldig lik her.

Litt generelt om dette med ikke-tidsbegrensede unntak. Det betyr at man fortsetter med dette inntil det i tilfelle blir en ny ordning, og vi vil på vår side ta dette opp i god tid hvis det skulle bli aktuelt.

Enger Lahnstein var inne på dette med tilsetningsstoffer. På samme måte som Enger Lahnstein er også Regjeringen opptatt av at man skal være veldig var

(GSR)

på dette området. Det betyr at vi f.eks. vil legge fram matsminkedirektivet for Stortinget, bare for å ha nevnt det. Dette er også under arbeid i Sosial- og helsedepartementet, slik at Stortinget skal få anledning til å gå inn i alle vurderingene som det eventuelt er behov for å gjøre. Men det det her dreier seg om når det gjelder tilsetningsstoffene, er at det man markedsfører, skal være det som er det reelle, så det går mye mer på de utvendige tingene enn på selve tilsetningsstoffet.

Så til RÅK-ordningen, som også Enger Lahnstein var inne på. Det som vi må sikre oss gjennom EØS-komiteen nå, fordi dette egentlig er en ordning som skal utgå 1. juli, er at vi har en ordning som fortsetter, om man da ikke er blitt enige. Jeg viser her til at Stortinget, som følge av GATT og endringen som vi skje på begge sider, har gitt Regjeringen fullmakt til å gå inn og forhandle med sikte på å få til en gunstig ordning for vår næringsmiddelindustri. Vi vet at det her vil være mange ulike interesser, og vi vil komme tilbake til Stortinget med saken i en egnet form.

Når det gjelder genmodifiserte organismer, som Steensnæs spurte om, har vi her fortsatt våre strenge ordninger. Jeg kan også bekrefte det Steensnæs sa om at det andre direktivet ikke dreier seg om genmodifisering.

Når det gjelder emballasjedirektivet, som flere har spurt om, vet dere at det er trukket.

ERIK SOLHEIM (SV): Når kommer emballasje-direktivet opp?

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Vi kommer antagelig tilbake til det i neste møte den 11. juli. Det er møte i EØS-komiteen den 18. juli.

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Det var en ting i statsrådets svar jeg ikke fikk med meg.

Du nevnte en felleserklæring. Hva dreier det seg om?

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Det er en felleserklæring om farlige stoffer, som går på at vi opprettholder våre unntak.

(GSR)

EINAR STEENS NÆS (KRF): Det var et spørsmål som jeg ikke fikk stilt i stad. Det gjelder direktiv 95/52 om sykloheksan. Sykloheksan har tidligere vært godkjent, men ble trukket tilbake i 1992, i påvente av vitenskapelige vurderinger fra Scientific Committee for Food, som det står. Nå foreslås det at dette midlet blir tatt inn igjen, men det står ingenting om at man har fått de vitenskapelige vurderingene som bekrefter at dette er et ufarlig stoff eller at det kan tas inn ut fra faglige vurderinger.

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Jeg vil komme tilbake og forklare hva som ligger bak dette at man nå har fremmet det igjen, slik at det tilflytter konsultasjonsorganet.

KACI KULLMANN FIVE (H): Jeg spurte om dette med spesialavfall og hvilke bedrifter dette påvirker. - Jeg har forståelse for at man ikke kan ta det på sparket, men vi vil gjerne ha svar på det.

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Vi kommer tilbake til det.

LEIAR I EØS-UTVALET: Så var det dei andre spørsmåla som var varsla.

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Det ene er at det er kommet ny dagsorden, og der er det to nye punkt 11 og 12.

Når det gjelder punkt 11, forstår jeg at det her er snakk om å drøfte utviklingsklausul for farlig avfall. Kan man si hva som ligger i det?

Når det gjelder punkt 12, hva betyr "cumulation"?

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Når det dreier seg om dagsordenspunkt nr. 11, er det bare en understreking av at Norge kan opprettholde sine unntak, og Norge har her også de strengeste reglene i Europa.

Når det dreier seg om dagsordenspunkt nr. 12, så ble denne saken drøftet i EØS-rådet i mai måned etter initiativ fra Norge, for det viser seg at EØS-møtet hadde inngått en avtale om at man først skulle prøve å få til en harmonisering med tredjeland, altså EU og tredjeland. Det vil si at Norge eller vi på vår side, EFTA-pilaren, kunne komme i den situasjon at man forhandlet ujevnt, og at våre avtaler i en periode ikke ville være parallelle med deres og dermed sette vårt næringsliv utenfor på en del områder. Derfor tok vi dette opp med anmodning om at man her skulle kjøre parallelt, så det er prosedyren for hvordan man videre skal gå inn på dette, som altså kommer opp etter initiativ fra Norge.

(AGK)

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Det siste er greit, men en kommentar til det første. Når statsråden sier at dette er en understrekning av at Norge kan opprettholde sine unntak, virker det på meg som at det ikke er den hele og fulle sannhet som kommer fram i statsrådets svar. Det må jo være et eller annet som gjør at det er behov for det.

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Jeg kan lese opp det som jeg har på området:

Norge kan opprettholde sine unntak fra reglene om klassifisering og merking av farlige stoffer i henhold til EØS-avtalens vedlegg 2 kap. 15.

I henhold til den løsning man kom frem til i årets gjennomgang av farlige stoffer, vil det etter tre år bli foretatt nye gjennomganger med sikte på å konstatere enighet eller uenighet. Norge har de strengeste reglene i Europa med hensyn til merking og advarsel mot kreftfremkallende stoffer og har i forbindelse med Brasil-konferansen forpliktet seg til å arbeide for en global harmonisering i tråd med det.

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Det var det svaret som Erik Solheim har fått på sitt spørsmål. Jeg vet ikke om det var det som ble tatt opp generelt i stad, for jeg ser på dette hvor det står at det er svar på spørsmål stilt av Erik Solheim vedrørende kommisjonsmelding C360/94, som går på friheten til å forvalte og investere fond, som holdes av institusjoner for pensjonsformål.

Jeg har et spørsmål når det gjelder innholdet i det svaret. Jeg er prinsipielt enig i de innvendinger om saksbehandlingen som Erik Solheim hadde. Jeg støtter ham på det. Men her står det at en medlemsstat har bestridt kommisjonens kompetanse til å gi en slik melding, og spørsmålet er brakt inn for EU-domstolen. Det betyr at dette spørsmålet nå ligger for EU-domstolen. Da har jeg følgende spørsmål: Hvis nå denne domstolen gir kommisjonen en slik kompetanse - den muligheten ligger jo der - kan vi da forvente at dette blir en del av EØS-regelverket? Og hvilke tidsperspektiv ser statsråden for behandlingen i EU-domstolen? Dette er jo en veldig stor og viktig sak.

KACI KULLMANN FIVE (H): En melding er jo ikke rettslig forpliktende.

(AGK)

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Nei, men når denne meldingen er kommet opp for domstolen, betyr det at man bestrider kommisjonens kompetanse. Men domstolen skal avgjøre kommisjonens kompetanse, og hvis domstolen gir kommisjonen medhold i alt dette, så kan det utløse ganske store ting.

LEIAR I EØS-UTVALET: Spørsmålet er notert. Dersom nokon ønskjer å svare, er det greit, men vi går no utover det som vi kan behandle.

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Det som er vanlig når det kommer slike tunge saker for domstolene, er et tidsaspekt på 1 1/2 til minst 2 år. Det er det vi snakker om.

LEIAR I EØS-UTVALET: Mitt råd er at den som vil halde fram med arbeidet med denne saka overfor departementet, må gjere det ut frå sine ståsteder i Stortinget. Vi opptrer med eit mandat frå Stortinget i plenum og kan ikkje overskride det mandatet.

ERIK SOLHEIM (SV): Jeg syns det var en grei klargjøring statsråden gav. Vi kommer til å stemme over disse spørsmålene, muligens med noen forandringer, på nytt. Hvis vi nå samordner oss med Senterpartiet, blir det mindre byråkrati med det. Så får vi presisert klargjøring av de faktiske forhold og ikke Regjeringens standpunkt. Det må være akseptabelt.

KACI KULLMANN FIVE (H): Et spørsmål for å være sikker på de faktiske forhold i dette. Det en medlemsstat har bestridt, er kommisjonens rett til å gi en melding om dette, men meldingen er ikke rettslig bindende. Så hvis domstolen skulle si at kommisjonen har rett til å gi en slik melding, vil det være en slags form for forpliktelse, men som ikke har noe rettslig binding. Jeg sier ikke dermed at den er totalt uforpliktende, men jeg vil gjerne vite på hvilket nivå i det juridiske hierarkiet vi beveger oss.

LEIAR I EØS-UTVALET: Vi får eventuelt kome tilbake til fleire spørsmål.

(AGK)

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Jeg hørte at vi ikke skal ta diskusjonen her, men jeg forstår at saken hadde utgangspunkt i et direktiv. Og hvis kommisjonen får kompetanse til å gi en melding, vil den vel også ha kompetanse til å gi et direktiv? Da er vi jo midt i det.

LEIAR I EØS-UTVALET: Spørsmåla er noterte. Det vil si, andre har notert dem, vi lesar dem etterpå.

Eg kjem tilbake igjen til dette med svar i ei eigna form. Eg trur det er ei eigna form at både spørsmåla og særleg dei svara som kjem opp, blir distribuerte til alle som tilhøyrrer dette utvalet. Sjølv om det ikkje er ein del av vår forhandling, bidrar slikt til oppklaring av faktiske forhold, som eg trur er nyttig for alle partar.

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Kanskje mest for referatet: Det har vært en sak om grensekontroll på fisk og kobling til andre matvarer. Jeg har fått bekreftet i departementet at saken er utsatt. Derfor har jeg ikke tatt den opp i sin fulle bredde, men jeg regner med at Stortinget holdes orientert hvis det skjer noe nytt der, som vi oppfatter som en klar utvidelse av EØS-området, hvis man får det koblet.

LEIAR I EØS-UTVALET: Ein kommentar på det, med ein annan hatt enn akkurat dette utvalet; det er ei forståing at Stortinget skal orienterast på ein eigna måte.

ERIK SOLHEIM (SV): Det er ikke en kommentar til statsråden. Det gjelder når vi vil få forretningsordenen for dette organet. Det ble varslet for mange måneder siden. For eksempel med tanke på sommerferien, kunne det være aktuelt med vararepresentanter. Nå har det vært praktisert på en liberal måte, men det er vel kanskje på tide at vi tar oss selv i nakken og får laget den forretningsordenen.

LEIAR I EØS-UTVALET: Som sagt - det kommenterte eg til å begynne med her - forretningsordenen er det Presidentskapet som arbeider med. Eg forstår at det er det første Stortinget kan få til behandling til hausten, men formelt sett står vi fortsatt utan vararepresentantar, og det er eit stort problem. Vi har ikkje vararepresentantar. Vi er også no i den situasjon

(AGK)

at når Stortinget ikkje er samla, får ein ikkje kalt inn vararepresentantar for dei som måtte søkje permisjon. Så no kan vi heller ikkje ta inn vararepresentantar. Dei som er vararepresentantar til Stortinget, kunne i ein gitt situasjon møte her utan å sprengje grensene for mandatet, men no er ikkje Stortinget samla, og kan ikkje behandle permisjonssøknader. Dermed står vi foran møtet i juli utan vararepresentantar. Ein må da bruke dei moglegheitene som finst mellom EØS-delegasjonen og utanrikskomiteen for å få best mogleg dekning.

Møtetidspunktet er antyda til 11. juli kl. 13. EØS-komiteen vil møte 18. juli. Vi har vore inne på om det er mogleg å varsle møtet, men at møtet berre blir halde dersom nokon meiner det er nødvendig. Men no har vi fått varsle nokre saker som sannsynlegvis kjem i juli, som truleg vil krevje at vi har eit møte. Mi vurdering her og no er at ein kan notere 11. juli kl. 13 i sine bøker. Så får vi se kva som skjer.

Vi må også med ei litt finare hand enn vanleg forsøke å få stila bakgrunns materialet til dei enkelte representanane. Der må dei enkelte representantar bistå sjølv med å gi til kjenne kor dei befinn seg hen i verda på dette tidspunktet.

Det var det vi hadde i dag.

Møtet hevet kl. 11.50